

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus XVI. Argumentum. An Patronus de consensu Episcopi possit
præsentare ad Beneficium eum, qui non habet omnes qualitates in
fundatione appositas?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

2 Ad secundum respondeo Negative, quia cum dictum Privilegium non præjudicat Essentiæ Jurispatronatus, sed solum præjudicat Juri, quod consuetudo tribuerat Patronis Laicis præsentandi, quem velint, inducendo Patronos ad illud, quod disposuerat Jus commune in cap. *Hortamur dist. 71.* consequenter obligat præsentari solos indigenas, nisi Fundator reservasset Juspatronatus passivum pro suis consanguineis, qui essent alienigenæ. Ita *Lambert. de Jurepatr. lib. 2. par. 1. quest. 7. art. 24. num. 26.*

3 Non obstat, quod Fundator reservaverit Juspatronatus passivum favore eorum dictæ Civitatis, aut aliorum Locorum; Quia hæc ampliatio: *Aut aliorum locorum*: Non intelligitur de locis cujuscunque partis Mundi, sed solum de locis existentibus intra Diocesim illius Civitatis, in qua Fundator natus est, & condidit Testamentum *Gloss. in Leg. 12. verb. Provincia C. de præscript. long. temp. & in E. Decernimus in verb. Locum C. de Aquaduct. lib. 10. Alber. in dictionar. litt. L. vers. Locus aliquandò, Lambertin. de Jurepatronatus lib. 2. part. prima, quest. 7. art. 24. sub num. 6.*

4 Quod ulterius probatur ex eo, quod Fundator primo loco mandavit præsentandum esse unum de dicta Civitate; Unde sequentia verba: *Seu aliorum locorum* important loca ejusdem qualitatis, & identitatis, & præcedenter expressa, ac propterea si præcedenter expressit dictam Civitatem, ita etiam subsequenter intellexit de aliis locis ejusdem Civitatis, seu intra ejus Diocesim circumfusis, non autem de exteris, aut sub aliena Diæcesi contentis, *Felin. in cap. Sedes num. 6. vers. Dicitur: Alius: de rescript. Honded. cons. 7. num. 31. Alberic. in Dictionar. verb. Alii Barbos. Diction. 26. num. 9. in fine, Rota decif. 327. num. 7. par. 1. recent.*

His rationibus Præceptor meus in una *Valentina Beneficii* in Rota scripsit, & obtinuit, quod Fundatio Cappellanæ cum Jurepatronatus passivo favore Clerici: *della Città di Valenza, o altri Luoghi*: intelligeretur de aliis locis existentibus tamen sub eodem Dominio Valentæ ex natura verbi *Aliorum*, quæ est repetitiva similitum, non autem diversorum ab ex-

pressis, ut videre est in ejus *Tractatu de Controv. Patron. alleg. tom. 2. in qua Causa emanarunt Decisiones coram Emerix Jun. decif. 1241. & alia 17. Febr. 1696. coram Reverendissimo dell'Olmo*; quæ erit impressa in ejusdem Præceptoris *Tractatu de Canonicis Lateranensibus cap. 24. in fine*; qui Tractatus hodie stat sub Revisoribus, & Typis dabitur Romæ.

ARGUMENTUM.

An Patronus de consensu Episcopi possit præsentare ad Beneficium eum, qui non habet omnes qualitates in fundatione appositas.

SUMMARIUM.

- 1 Patronus an possit immutare conditiones, & qualitates à Testatore in limine Fundationis appositas? & num. 2.
- 3 Patronus de consensu Episcopi non potest pro una vice præsentare ad Beneficium eum, qui non habet omnes qualitates in fundatione appositas.
- 4 Qualitates in fundatione volitas solum Pontifex immutare potest.
- 5 Pontifex, urgentibus necessitate, aut utilitate, derogare solet qualitatibus in fundatione appositis.

C A S U S XVI.

V Acante Beneficio A. simplici de Jurepatronatus, & habente ex lege fundationis annexum ordinem Sacrum, & Sacerdotalem, Patronus de consensu Ordinarii præsentavit ad illud filium suum in ætate annorum 14. constitutum. Quæritur, an hujusmodi præsentatio facta de consensu Ordinarii sit valida?

Et videtur respondendum *Affirmativè*, quia Patronus de consensu Episcopi potest pro una vice præsentare ad Beneficium eum, qui non habet omnes qualitates in fundatione appositas. *Rota decif. 81. numer. 4. coram Serafino.* Ratio est, quia Episcopus cum consensu Patroni potest ex justa Causa pro una vice tantum alterare qualitates, & conditiones Beneficio ad-

adjectas dispensando cum Clerico circa ætatem, seu circa ordines, ut testantur *Feliv. in cap. Cum accessissent num. 19. vers. Secundò restringitur de conslit. Abb. in cap. Præterea de etat. & qualitat.*

2 Non obstat, quòd Patronus non possit immutare conditiones, & qualitates à Testatore in limine foundationis appositas. Quia licet hoc procedat, quando solus Patronus, vel solus Episcopus vellet contra voluntatem, & dispositionem Testatoris venire, non observando qualitates, & conditiones in fundatione Beneficii adjectas, tamen quando Patronus unà cum Episcopo hoc vellet facere, potest contra voluntatem, & dispositionem Testatoris venire, & qualitates adjectas, & annexas Beneficio immutare. *Bero conf. 5. num. 34. tom. 1.*

3 Sed his non obstantibus hodie, post Concilium Tridentinum, contrarium de Jure procedit. Disponitur enim ab eodem Concilio *Sess. 25. de Reform. cap. 5.* quòd qualitatibus in Fundatione Beneficiorum apposis non derogetur, ibi: *Ratio postulat ut illis, quæ bene constituta sunt contrariis Ordinationibus non detrahatur; quando igitur ex Beneficiorum quorumcumque erectione, seu fundatione &c. qualitates aliqua requiruntur &c. eis non derogetur:* Unde Patronus etiam de consensu Ordinarii non poterat præsentare Filium suum non habentem qualitatem Sacerdotalem à Testatore volitam, ut docent *Garz. de Benefic. par. 7. cap. 1. nu. 99. & 111. & seqq. Barbof. ad Concil. ubi supra num. 3.*

4 Recurrendum est igitur in hoc, & similibus Casibus ad Summum Pontificem à quo solo immutari possunt qualitates, & conditiones, quas Fundator in Beneficio instituit, per ea, quæ habentur in *Clement. Quia contingit in princ. de Relig. Domib. Imol. in cap. Nos quidem de Testamen.*
5 Et quidem S. Sedes urgentibus necessitate, ac utilitate derogare solet similibus qualitatibus, ut practicat cum vidi Studens apud R. P. D. Angideum S. Congregationis Concilii nunc Secretarium in *Pientina Laureæ Doctoralis;* ubi cum Fundator in limine Foundationis Primiceriatus, in Ecclesia Collegiata Sinalongæ prohibuerit ne ullus ad dictam Dignitatem

admittatur, qui non sit Doctor in Theologia, vel in utroque Jure, aut in Philosophia, & Doctoratus sit in aliquo publico Collegio, & non per privilegium; fuit de eo provisus à Sede Apostolica quidam Jo: Dominicus Petrocchi apposito Decreto in Litteris Apostolicis fuscipiendi intra annum Lauream Doctoralem; sed præfatus Dominicus attentis Oneribus, & tenuitate reddituum ejusdem Primiceriatus supplicavit pro relaxatione dicti Decreti. Unde proposito dubio: *An sit locus relaxationi Decreti:* Sacra Congregatio agnoscens necessitatem dispensandi, & relaxandi prædictum Decretum ne Primiceriatus remaneret vacans, eo quia non aderat ullus qui vellet insigniri qualitate Doctorali, & cum, ea ad Dignitatem Primiceriatus aspirare respondit die 16. Maii 1716. *Affirmativè si Sanctissimo placuerit.*

ARGUMENTUM.

Reservato Jurepatronatus passivo favore Parochianorum Parochiæ A; an præsentatio ad Beneficium facta de eo, qui se transtulit ad habitandum in dicta Parochia absque translatione domicilii sustineatur?

SUMMARIUM.

- 1 Præsentatio ad Beneficium facta de eo, qui se transtulit ad habitandum in Ecclesia Patronali sustinetur, quando Juspatronatus fuit reservatum favore Parochianorum dictæ Ecclesiæ. Et quid si ille appositè ad effectum obtinendi præsentationem se transtulisset ad dictam Parochiam, & num. 3. Amplia ut num. 5.
- 2 Ad effectum, ut quis dicatur Parochianus non requiritur domicilium, sed sufficit simplex habitatio.
- 4 Potest quis se qualificare ad effectum consequendi Beneficium; & n. 7. & 14.
- 6 Qualitates actualis Doctoratus, aut actualis Lecturæ, & boni Testimonii requisita ad obtinendum Beneficium, ex quibus probentur? & n. 9. & n. 12. & 13. & 15. & 16.

8 Atte-